F160 ∿ 4456

ᲬᲔᲚᲘᲬᲐᲓᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲛᲝᲐᲛᲑᲔ
ᲒᲐᲛᲝᲥᲓᲘᲡ ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲓᲦᲔ ᲙᲕᲘᲠᲐ-ᲣᲥᲛᲔᲑᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐ

№ 1 ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 25 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ 1918 Წ. № 1

ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲛᲝᲐᲛᲑᲔ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲘᲣᲠᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ
(ᲝᲤᲘᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲓᲐ ᲐᲠᲐ ᲝᲤᲘᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲘᲗ)

„ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲐ“

ᲦᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲗᲕᲘᲗ **10** Მ., ᲪᲐᲚᲙᲔ ᲜᲝᲛᲔᲠᲘ ᲧᲕᲔᲚᲒᲐᲜ **40** ᲙᲐᲞ.
ᲡᲐᲯᲐᲠᲝᲔᲑᲣᲚᲝ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡᲐᲜ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲘ ᲜᲘᲰᲠᲘᲗ, ᲙᲠᲫᲝ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡᲐᲜ ᲨᲔᲗᲐᲜᲮᲛᲔᲑᲐ.
ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲮᲔᲚᲘᲡ ᲛᲝᲬᲔᲠᲐ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲓᲦᲘᲡ **10—3** ᲡᲐᲐᲗᲐᲛᲓᲔ.
(ᲑᲐᲠᲗᲝᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ № 6, ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ—182.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲗᲐ ᲓᲐ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡ

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ.

ᲪᲮᲐᲓᲓᲔᲑᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲡᲐᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲝᲗᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡᲗᲐᲜ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲒᲐᲪᲔᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲘᲪᲝᲓᲔᲗ, ᲔᲪᲝᲓᲔᲑᲐ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲪᲔᲚᲔᲚ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲡ, ᲛᲝᲰᲐᲮᲓᲘᲜᲝᲗ ᲐᲦᲠᲘᲪᲮᲣᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲢᲔᲠᲘᲢᲝᲠᲘᲘᲡᲐᲖᲔ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲘᲡᲐ.

ᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ, ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐᲬᲘᲡᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲗᲐᲗ ᲓᲐ ᲞᲘᲠᲗ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐᲪ ᲛᲝᲠᲩᲔᲑᲘᲗᲐᲗ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲢᲔᲠᲘᲢᲝᲠᲘᲘᲡᲐᲖᲔ 50 ᲤᲣᲢᲘ ᲐᲜ ᲛᲔᲢᲘ ᲜᲐᲭᲘᲠᲝᲑᲠᲘᲕᲘ ᲤᲣᲠᲪᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲘᲗᲕᲣᲚᲔᲑᲓᲐᲗ ᲡᲠᲘᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲘ, ᲘᲒᲘᲠᲔᲑᲓᲐᲗ ᲐᲛ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲓᲐᲜ ᲝᲠᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲒᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲬᲐᲠᲓᲒᲔᲜᲘᲜᲗ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲪᲔᲚᲔᲚ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲨᲘ (Ქ. ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ, ᲥᲐᲕᲥᲐᲕᲐᲫᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ № 2) ᲜᲐᲛᲓᲕᲘᲚᲘ ᲞᲘᲠᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲓᲐᲗ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲘᲡᲐ, ᲡᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲛᲓᲒᲝᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲠᲘᲚᲘᲡ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ.

ᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲐᲡᲣᲮᲘ ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲗᲐ ᲓᲐ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ Გ. ᲤᲣᲠᲪᲚᲘ.

ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲓᲦᲘᲡ **10—3** ᲡᲐᲐᲗᲐᲛᲓᲔ.

(ᲑᲐᲠᲗᲝᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ № 6, ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ—182.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲗᲐ ᲓᲐ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡ

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ.

ᲪᲮᲐᲓᲓᲔᲑᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲡᲐᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲝᲗᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡᲗᲐᲜ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲒᲐᲪᲔᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲘᲪᲝᲓᲔᲗ, ᲔᲪᲝᲓᲔᲑᲐ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲪᲔᲚᲔᲚ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘ (Ქ. ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ, ᲥᲐᲕᲥᲐᲕᲐᲫᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ № 2) ᲜᲐᲛᲓᲕᲘᲚᲘ ᲞᲘᲠᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲓᲐᲗ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲘᲡᲐ, ᲡᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲛᲓᲒᲝᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲠᲘᲚᲘᲡ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ.

ᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ, ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐᲬᲘᲡᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲗᲐᲗ ᲓᲐ ᲞᲘᲠᲗ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐᲪ ᲛᲝᲠᲩᲔᲑᲘᲗᲐᲗ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲢᲔᲠᲘᲢᲝᲠᲘᲘᲡᲐᲖᲔ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲘᲡᲐ. ᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲐᲡᲣᲮᲘ ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲗᲐ ᲓᲐ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ Გ. ᲤᲣᲠᲪᲚᲘ.

ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲓᲦᲘᲡ **10—3** ᲡᲐᲐᲗᲐᲛᲓᲔ.

(ᲑᲐᲠᲗᲝᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ № 6, ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ—182.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲗᲐ ᲓᲐ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡ

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ.

ᲪᲮᲐᲓᲓᲔᲑᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲡᲐᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲝᲗᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡᲗᲐᲜ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲒᲐᲪᲔᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲘᲪᲝᲓᲔᲗ, ᲔᲪᲝᲓᲔᲑᲐ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲪᲔᲚᲔᲚ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘ (Ქ. ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ, ᲥᲐᲕᲥᲐᲕᲐᲫᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ № 2) ᲜᲐᲛᲓᲕᲘᲚᲘ ᲞᲘᲠᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲓᲐᲗ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲘᲡᲐ, ᲡᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲛᲓᲒᲝᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲠᲘᲚᲘᲡ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ.

ᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ, ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐᲬᲘᲡᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲗᲐᲗ ᲓᲐ ᲞᲘᲠᲗ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐᲪ ᲛᲝᲠᲩᲔᲑᲘᲗᲐᲗ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲢᲔᲠᲘᲢᲝᲠᲘᲘᲡᲐᲖᲔ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲘᲡᲐ.

ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲓᲦᲘᲡ **10—3** ᲡᲐᲐᲗᲐᲛᲓᲔ.

(ᲑᲐᲠᲗᲝᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ № 6, ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ—182.

ᲝᲤᲘᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲐ

ᲒᲠᲫᲔᲚᲔᲑᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲣᲚ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲘᲣᲡᲢᲘᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡᲐ.

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲐᲚᲐᲢᲘᲡ ᲨᲢᲐᲢᲘᲡ ᲨᲔᲛᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲗᲐᲜᲐᲮᲛᲐᲓ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚ ᲡᲐᲯᲮᲝᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲐ 5 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ, 1914 Წ. № 12.

20 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ, 1918 Წ. Ქ. ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ.

ᲣᲛᲫᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲓᲔᲑᲛᲐᲜᲘ ᲡᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲐᲚᲐᲢᲘᲡ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲝᲑᲨᲘ: 4 ᲗᲐᲜᲐᲛᲓᲔᲑᲝᲠᲘᲡ ᲛᲓᲒᲝᲠᲘᲡᲐ, 10 ᲛᲔᲛᲪᲘᲜᲘᲡ ᲗᲐᲜᲐᲨᲔᲛᲬᲘᲚᲘᲡ, ᲓᲐ 3 ᲡᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲙᲣᲠᲘᲝᲠᲘᲡᲐᲗᲐᲜ.

№ 1. 20 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘᲡ, 1918 Წ. Ქ. ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ.

1. ᲣᲛᲫᲔᲑᲐ 20 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘᲓᲐᲜ 1918 Წ. ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲛᲝᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲐᲚᲐᲢᲐᲨᲘ 4 ᲗᲐᲜᲐᲛᲓᲔᲑᲝᲠᲘᲡ ᲓᲔᲞᲐᲠᲢᲐᲛᲔᲜᲢᲘᲡ ᲗᲐᲛᲗᲐᲛᲯᲓᲛᲐᲠᲔᲑᲘᲡ, 20 ᲗᲐᲜᲐᲛᲓᲔᲑᲝᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲝᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲐᲚᲐᲢᲘᲡ ᲬᲔᲕᲠᲝᲜᲐ, 3 ᲗᲐᲜᲐᲛᲓᲔᲑᲝᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲝᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲐᲚᲐᲢᲘᲡ ᲞᲠᲝᲙᲣᲠᲝᲠᲘᲡ ᲐᲮᲚᲜᲐᲒᲘᲗ.

2. ᲐᲛ ᲗᲐᲜᲐᲛᲓᲔᲑᲝᲑᲗᲐ ᲒᲐᲣᲥᲛᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲡᲢᲝᲕᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲚᲔᲥᲪᲘᲝ ᲤᲣᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲗ ᲛᲘᲜᲐᲮᲜᲐᲛᲐᲓ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚ ᲡᲐᲯᲮᲝᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲐ 3 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘᲡ, 1918 Წ., ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲐᲚᲐᲢᲘᲡ ᲬᲔᲕᲠᲝᲜᲐ:

1) Ს. Თ. ᲙᲝᲠᲪᲝᲕᲘ, 2) Გ. Ჯ. ᲙᲣᲚᲑᲘᲜᲘ, 3) Გ. Ე. ᲚᲐᲨᲩᲘᲜᲘ, 4) Ი. Ს. ᲞᲝᲮᲜᲘᲐᲫᲔ, 5) Ი. ᲤᲐ. ᲛᲐᲘᲪᲣᲠᲘ, 6) Ლ. Ა. ᲑᲐᲤᲝᲠᲘᲚᲘ, 7) Გ. Ი. ᲩᲘᲚᲐᲜᲝᲕᲘᲚᲘ, 8) Ა. Ბ. ᲒᲣᲪᲙᲘᲫᲔ, 9) Გ. Მ. ᲪᲘᲢᲝᲕᲘᲩᲘ, 10) Ჯ. Ჯ. ᲓᲝᲠᲚᲣᲒᲘᲜᲘ, 11) Გ. Ი. ᲚᲣᲒᲝᲕᲘᲜᲐ, 12) Ჯ. Ჯ. ᲠᲝᲠᲚᲣᲒᲘᲜᲘ, 13) Ჯ. ᲤᲐ. ᲞᲝᲛᲝᲕᲘ, 14) Ა. Ი. ᲩᲘᲑᲘᲜᲘᲫᲔ, 15) ᲗᲐ. ᲤᲐ. ᲛᲐᲘᲪᲣᲠᲘ, 16) ᲗᲐ. Ბ. ᲛᲐᲯᲘᲜᲘᲫᲔ, 17) ᲜᲐ. Გ. ᲝᲐᲯᲣᲑᲔᲜᲯᲘ, 18) Ი. Ი. ᲠᲐᲯᲐᲠᲝᲕᲘ, 19) ᲔᲠ. ᲔᲓ. ᲒᲔᲓᲒᲘᲫᲔ, 20) ᲜᲐ. ᲠᲐ. ᲒᲔᲚᲔᲠᲘᲝᲕᲘ, 21) ᲗᲐ. Ჯ. ᲡᲘᲠᲜᲘᲜᲒᲝ, 22) ᲡᲐ. ᲡᲐ. ᲘᲜᲒᲚᲝᲛᲘᲫᲔ, 23) Ა. ᲛᲐ. ᲙᲝᲠᲝᲠᲘᲐ, 24) ᲘᲐ. ᲐᲐ. ᲑᲘᲢᲠᲘᲜᲘᲫᲔ, ᲛᲐᲗᲗᲐᲒᲐᲠᲔ ᲒᲔᲓᲒᲘᲫᲔ ᲛᲘᲡᲘ ᲐᲕᲐᲓᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐ.

ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲔᲑᲐ ᲡᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲠᲝᲙᲣᲠᲝᲠᲘᲡᲐ: 1) Ა. ᲒᲐ. ᲙᲐᲠᲘᲜᲘ ᲓᲐ 2) ᲒᲐ. Ა. ᲝᲙᲘᲨᲝᲠᲘ.

ᲡᲐᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲐᲚᲐᲢᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲔᲞᲐᲠᲢᲐᲛᲔᲜᲢᲘᲡ ᲗᲐᲛᲗᲐᲛᲯᲓᲛᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲗᲜᲐᲜᲮᲛᲐᲓ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚ ᲡᲐᲯᲮᲝᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲐ 3 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘᲡ, 1918 Წ., ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲐᲚᲐᲢᲘᲡ ᲬᲔᲕᲠᲝᲜᲐ:

1) Ს. Თ. ᲙᲝᲠᲪᲝᲕᲘ, 2) Გ. Ჯ. ᲙᲣᲚᲑᲘᲜᲘ, 3) Გ. Ე. ᲚᲐᲨᲩᲘᲜᲘ, 4) Ი. Ს. ᲞᲝᲮᲜᲘᲐᲫᲔ, 5) Ი. ᲤᲐ. ᲛᲐᲘᲪᲣᲠᲘ, 6) Ლ. Ა. ᲑᲐᲤᲝᲠᲘᲚᲘ, 7) Გ. Ი. ᲩᲘᲚᲐᲜᲝᲕᲘᲚᲘ, 8) Ა. Ბ. ᲒᲣᲪᲙᲘᲫᲔ, 9) Გ. Მ. ᲪᲘᲢᲝᲕᲘᲩᲘ, 10) Ჯ. Ჯ. ᲓᲝᲠᲚᲣᲒᲘᲜᲘ, 11) Გ. Ი. ᲚᲣᲒᲝᲕᲘᲜᲐ, 12) Ჯ. Ჯ. ᲠᲝᲠᲚᲣᲒᲘᲜᲘ, 13) Ჯ. ᲤᲐ. ᲞᲝᲛᲝᲕᲘ, 14) Ა. Ი. ᲩᲘᲑᲘᲜᲘᲫᲔ, 15) ᲗᲐ. ᲤᲐ. ᲛᲐᲘᲪᲣᲠᲘ, 16) ᲗᲐ. Ბ. ᲛᲐᲯᲘᲜᲘᲫᲔ, 17) ᲜᲐ. Გ. ᲝᲐᲯᲣᲑᲔᲜᲯᲘ, 18) Ი. Ი. ᲠᲐᲯᲐᲠᲝᲕᲘ, 19) ᲔᲠ. ᲔᲓ. ᲒᲔᲓᲒᲘᲫᲔ, 20) ᲜᲐ. ᲠᲐ. ᲒᲔᲚᲔᲠᲘᲝᲕᲘ, 21) ᲗᲐ. Ჯ. ᲡᲘᲠᲜᲘᲜᲒᲝ, 22) Ს. Ს. ᲘᲜᲒᲚᲝᲛᲘᲫᲔ, 23) Ა. ᲛᲐ. ᲙᲝᲠᲝᲠᲘᲐ, 24) Ი. Ა. ᲑᲘᲢᲠᲘᲜᲘᲫᲔ, ᲛᲐᲗᲗᲐᲒᲐᲠᲔ ᲒᲔᲓᲒᲘᲫᲔ ᲛᲘᲡᲘ ᲐᲕᲐᲓᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐ.

ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲔᲑᲐ ᲡᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲠᲝᲙᲣᲠᲝᲠᲘᲡᲐᲗᲐᲜ: 1) Ა. ᲒᲐ. ᲙᲐᲠᲘᲜᲘ ᲓᲐ 2) ᲒᲐ. Ა. ᲝᲙᲘᲨᲝᲠᲘ.

ᲡᲐᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝ ᲞᲐᲚᲐᲢᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲔᲞᲐᲠᲢᲐᲛᲔᲜᲢᲘᲡ ᲗᲐᲛᲗᲐᲛᲯᲓᲛᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲗᲜᲐᲜᲮᲛᲐᲓ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚ ᲡᲐᲯᲮᲝᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲐᲜ ᲐᲛᲐᲒᲔᲠᲗᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ, ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲗᲐ ᲓᲐ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲛᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ Გ. ᲤᲣᲠᲪᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲛᲬᲛᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲗ ᲓᲐᲛᲢᲙᲪᲔᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ

[illegible] ის ჩაჩუმება, ჩვენი [illegible] ვრების წესიერ კა[illegible]ა, რეკლიოციის ნაწ[illegible]ათლად ასრულება და სა[illegible]ს დემოკრატიული რესპუბლი[illegible] საშორისო მდგომარეობის გან[illegible]ი ჩვენი მთავრობის დიდად [illegible] ამ[illegible]ეწო პროგრამა, რომ[illegible]ის განხორციელებაში მას მხარი უნდა დაუჭიროს ყველა პოლიტიკურმა პარტიამ და ყველა შეგნებულმა მოქალაქემ.

დადგა დრო საქართველოს სახელმწიფოებრივი ცხოვრების შენების, დემოკრატიის საფუძველზე რესპუბლიკანური წყობილების აგების და ეროვნული [illegible] მუშაობის დასაგვირგვინებლად საქართველოს მთავრობა მთელ თავის ძალ[illegible]ნეს, მთელ თავის ენერგიას მოიხმარს. [illegible] ხალხის ნდობით მოსილი შეუპოვრად [illegible] ჩვენი სამშობლოს დამოუკიდებ[illegible]ლობა [illegible] ეროვნული კულტურული მოკავშირის [illegible] და გამოცდილების მეოხებით [illegible]ებს და განაშტკიცებს საქართველოს რესპუბლიკანურ სახელმწიფოებრივობ[illegible]

და ეს ამ სახელმწიფოებრივი შემოქმედების [illegible]ერების და განმტკიცების [illegible]ში, ვფიქრობთ, [illegible] ადამიანს არ დაეჭვის ჩვენი მთავრობის მო[illegible]

„საქართველოს რესპუბლიკა“.

საქართველოს მთავრობა.

ჩვენს მთავრობას [illegible] ბევრ მემკვიდრეობა ერგო, ი

საქართველოს ეროვნული საბჭო აღიარებს, რომ სეიმის დადგენილებით ამიერ-კავკასიის მიერ გამოცემულ ბონებზე პასუხისმგებლობა უნდა თავს იდვას სამმა რესპუბლიკამ: საქართველომ, აღერბეიჯანმა და სომხეთმა; ვიდრე მოხდებოდეს შეთანხმება იმ საკითხში, თუ რამდენი ვალი აწევდა თვითეულ ამ სახელმწიფოთაგანს. პასუხისმგებელსა ამ 800 მილიონ მანეთზე თავს იდებენ საქართველოს და სომხეთის რესპუბლიკები განსაკუთრებულ ხელშეკრულების თანახმად.

2. საქართველოს ეროვნული საბჭო ნებას რთავს საქართველოს მთავრობას გამოსცეს კვლავ ამიერ-კავკასიის კომისარიატის სახელით სომხეთის რესპუბლიკასთან შეთანხმებით 200 მილიონ მანეთის ბონები, რომლიდანაც სომხეთის მთავრობას უნდა მიეცეს 80 მილიონი, ხოლო საქართველოს რესპუბლიკის განკარგულებაში უნდა დარჩეს 120 მილიონი. პასუხის მგებლობას თავს იდებენ ორივე სახელმწიფონი: საქართველო და სომხეთი საგანგებო ხელშეკრულების თანახმად.

ამ მუხლში იყო სანამ—ჩვენ შეეცვალეთ სიტყვით—ვიდრე და კისრულობს მაგივრად ვიხმართ—თავს იდებენ. აი სულ ეს არის. შემდეგ ცვლილება აღარ შეგვიტანია.

თავმჯდომარე. ნებავს ვისმეს სიტყვა რედაქციურ ცვლილებების შესახებ? თუ სიტყვა არავის ნებავს, მაშინ რედაქციური ცვლილებები მიღებული გახლავთ.

—შემდეგი საკითხი გახლავთ კანონ-პროექტი გზათა სამინისტროსათვის ავანსად ერთი მილიონის მანეთის მიცემისა სანაპირო რკინის გზის სალიკვიდაციო ხარჯების გასაწევად. მომხსენებელია მიხეილ ყაუხჩიშვილი.

მ. ყაუხჩიშვილი (ს.-ფედ.). ბატონებო! თქვენ გმოგეხსენებათ, რომ ომიანობის დროს შენდებოდა რუსეთის მიერ შავი ზღვის რკინის გზა.

უნდა შეეთანხმოთ ტუაპსე ახალსენაკთან და ამით შეეთანხმოთ ამიერკავკასიის რკინის გზის მაგისტრალი. ეს გზა შენდებოდა საკავშირო საზოგადოების მიერ და ამ ბოლო დროამდის ეს გზა ვერ იქმნა დამთავრებული. ოქტომბრის რევოლიუციის შემდეგ, ჩვენი ენობებით, მოხდა შავი ზღვის რკინის გზის ნაციონალიზაცია და სათავეში ჩაუდგა ამ საქმეებს რკინის გზის კომიტეტი.

როდესაც ჩვენი დამოუკიდებლობა გამოცხადდა და სოხუმის ოლქი განთავისუფლებულ იქმნა იმ ანარქიიდან, კომიტეტის ნაწილი გაიფანტა, ხოლო ერთი ნაწილი დარჩა.

დღემდის იგი ლამობს მოახდინოს ლიკვიდაცია და წავიდეს რუსეთში, მაგრამ მათ არა აქვთ ფინანსები, რომ საქმე გაუძღვენენ. ამასთან მათ არა აქვთ სურვილი, რომ საქმე განაგრძონ.

დღეს-დღეობით გზაზე შეწყვეტილია ყოველგვარი მუშაობა. რკინის გზის მუშები და მოსამსახურენი თხოულობენ გასამრჯელოს.

მთელი გზა რჩება უპატრონოდ. რასაკვირველია, ჩვენმა მთავრობამ მიაქცია ჯეროვანი ყურადღება ამ საქმეს, ვინაიდან ჩვენი მთავრობა დაინტერესებულია იმაში, რომ ჩვენში გზების გაყვანას ხელი შეუწყოს.

გზათა სამინისტრომ შემოიტანა კანონ-პროექტი, რომლითაც თხოულობს ჯერ ერთი რომ: ჩაიბაროს რკინის გზა და მოახდინოს ლიკვიდაცია. ეს მოითხოვს ერთ მილიონ მანეთს.

გზათა კომისიამ და საფინანსო-სამეურნეო კომისიამ ჯეროვანი ყურადღება მიაქციეს ამ საქმეს. და იმ თვალსაზრის დაადგენ, რომ, რადგან ამ საქმეს უძღვებოდა კერძო საზოგადოება, ეს საკითხი არის იურიდიული საკითხი. საფინანსო კომისიამ გამოსთქვა სურვილი, რომ ეს კანონ-პროექტი განხილულ იქმნეს 3 კომისიის: იურიდიულ, საფინანსო და გზათა კომისიების შერეულებულ სხდომაზე.

ხოლო რაც შეეხება ლიკვიდაციის საქმეს ეს საქმე ინჩინირი არის, რომ მისი შეჩერება არ არის ჩვენთვის სასარგებლო. ის ქონება, რომელიც ამ გზაზე არის, ლიანდაგი, შპალები და სხვა რამე შეიძლება განიავდეს, თუ პატრონი არ გაუჩნდათ. მაშასადამე აქ არის სალიკვიდაციო საკითხი. დარჩა ქონება ჩვენს ტერიტორიაზე—პატრონი კი არ არის. ჩვენი მთავრობა როგორც უფლებრივ სახელმწიფოს პატრონი მოითხოვს, რომ მალე მოხდეს ლიკვიდაცია იმ ელემენტებისა, რომელთაც ამდენ ხანს ჯამაგირი არ მიუღიათ და რომლებიც ღამობენ რუსეთში წასვლას.

ამიტომ გზათა სამინისტრო მოითხოვს 1 მილიონ მანეთს ავანსის სახით.

რასაკვირველია, ლიკვიდაცია მოხდება შეთანხმებით: შრომის სამინისტრო და მთავრობა ერთგვარ კონტროლს იქონიებენ თავიანთ შორის ამ საქმის ლიკვიდაციის დროს.

სპეციალურ-საფინანსო კომისიის, ნაცვლად იმ კანონ-პროექტისა, რომელიც შემოიტანა გზათა კომისიამ და რომელიც მოითხოვს ლიკვიდაციას და გზის გაგრძელებას,—შემოაქეს კანონპროექტის 1 მუხლი. ეს არ ეხება იურიდიულ საკითხს, ჩაიბაროს მთავრობამ ეს გზა თუ არა. ეს იქნება გადაწყვეტილი იმ შეერთებულ კრებაზე, რომელშიაც მონაწილეობას მიიღებენ საფინანსო-სამეურნეო, იურიდიული და გზათა კომისია.

სამინისტროს ვვალეს დაეყენოს დარაჯები გზაზე და ლიანდაგს მეუროს, რომ ის გზა, რომელიც არის ჩვენს ტერიტორიაზე არ გაიფუჭონ.

ჩვენ უნდა შეეწყოთ ხელი ამ საქმეს. ჩვენ უნდა შეეწყოთ ხელი გზების გაყვანას.

აი ის კანონ-პროექტი, რომელიც საფინანსო კომისიამ შეიმუშავა: (კითხულობს კანონ-პროექტს).

მიეცეს სახელმწიფო თანხიდან ავანსად გზათა სამინისტროს ერთი მილიონი მანეთი შავი ზღვის სანაპირო რკინის გზის მოსამსახურეთა და მუშების დასაკმაყოფილებლად და სხვა სალიკვიდაციო ხარჯების გასასწორებლად.

ლიკვიდაცია უნდა მოხდეს საერთო წესით.

აი ეს არის კანონ-პროექტი, რომელსაც საფინანსო კომისია აგაენს თქვენს წინაშე და წინადადებას გაძლევთ დაამტკიცოთ.

თავმჯდომარე. ვის ნებავს სიტყვა? (სურვილს რ. გაბაშვილი აცხადებს). მსურველი თქვენ ბრძანდებით? ინებეთ!

რ. გ ა ბ ა შ ვ ი ლ ი. ამ კანონ-პროექტის საწინააღმდეგო ჯგუს რასაკვირველია არაფერი არა გვაქვს. მხოლოდ მანდ ერთი სასურველი კორექტივი უნდა შეეტანოთ.

კანონ-პროექტი ამბობს, რომ მუშები უნდა დაკმაყოფილებულ იქმნეს საზოგადო წესით.

რამდენადაც ჩვენ ცნობები გვაქვს რკინის გზის კომისია აკმაყოფილებს არა იმ წესით, რომელიც შემუშავებული გვაქვს ჩვენს რესპუბლიკაში, არამედ სხვა წესით უფრო გადიდებულ მაშტაბით. ასე აკმაყოფილებს იმ მუშებს, რომლებიც მიდიან რუსეთში, ხოლო ის მუშები, რომლებიც აქ რჩებიან, ჯეკიდრი მუშები, ამ კანონ-პროექტის ძალით დაკმაყოფილებულ იქნებიან უფრო მცირედ მაშტაბით, ასე რომ ერთ და იმავე საქმეზე ერთი და იგივე მუშები დაკმაყოფილებულ იქნებიან სხვა და სხვა პირობებით: ეს გამოიწვევს ეჭვცსოებს. ეს სასურველი არ არის, რადგან დღეს ჩვენში ყოველივე ეწერილმანი ხდება ანარქიის მიზეზად.

თუ ჩვენ დავეთანხმეთ, რომ კომისიამ დაკმაყოფილოს წამსვლელი მუშები უფრო გადიდებულ ფარგალში ვიდრე მკვიდრი მუშები, ეს გამოიწვევდა უკმაყოფილებას მკვიდრ მუშებს შორის. ხოლო თუ წამსვლელ მუშებსაც იმ წესით დაკმაყოფილებენ, რომელიც არსებობს ჩვენ რესპუბლიკაში, მაშინ ისინი უკმაყოფილებას, უკვე არსებულ უკმაყოფილებას უფრო გაძლიერებდით.

ჩვენ გვინდა ვთხოვოთ მთავრობას, რომ ერთგვარი შეთანხმება მოხდეს კომისიისა და მთავრობის შორის და მუშები დაკმაყოფილებულნი იქმნენ თანასწორ ფარგალში და არა ისე როგორც ხდება დღეს.

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე. კიდევ ვის ნებავს შესახებ ამ საკითხისა? მსურველი არ არის. ვის ნებავს სიტყვა გაბაშვილის მიერ შემოტანილ წინადადების შესახებ? თუ სიტყვა არავის ნებავს, მაშინ მომხსენებელს მიეკუმა სიტყვა.

მ. ყ ა უ ხ ჩ ი შ ვ ი ლ ი. რაც რომ სთქვა გაბაშვილმა სამართლიანია, რასაკვირველია. მაგრამ ჩვენ გვგონია, რომ ლიკვიდაცია ერთიდეა იმავე წესით მოხდება: იქნება ეს იმ კანონის ძალით, რომელიც ჩვენ დავადგინეთ, თუ იმ წესით, რომელსაც მიიღებს ის კერძო საზოგადოება, რომელიც უძღვება ამ საქმეს. მაგრამ ეს არის ტეხნიკური საკითხი გზათა სამინისტროსათვის. ეს არ არის სახელმწიფო დაწესებულება, რომ ლიკვიდაცია ხდებოდეს უეცბად ჩვენი კანონის ძალით. ადვილი წარმოსადგენია, რომ სამინისტრომ დააკმაყოფილოს მუშები იმ კანონის ძალით, რომელიც უნდა არსებობდეს იქ რუსეთში წამსვლელ მუშებისათვის.

ვიმეორებ, ის სურვილი, რომელიც თქვენ გამოსთქვით, ეს არის ტეხნიკური საკითხი. ალბად ამას სამინისტრო მიიღებს მხედველობაში და მუშებს ერთნაირად დაკმაყოფილებს.

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე. ვის ნებავს კიდევ? რაკი მსურველი არ არის, ახლა მე მსურს პირველ წინადადების შესახებ მოგახსენოთ. მე ვერ გამიგია ეს წინადადება არის ნაწილი კანონ-პროექტისა, მას კენჭი უნდა ეყაროს, თუ იგი მარტო სურვილია? ჯერ ეს პირველია, რომ ჩვენს პარლამენტს სურვილი გამოეთქვას. თუმცა ასეთი შემთხვევები იყო ხოლმე. სურვილს გამოსთქვამდა ხოლმე მესამე სათათბირო, რომელსაც მთავრობა ხან უწვევდა ანგარიშს და ხან არა. აქაც უნდა იქმნეს შემოღებული წესი, თუ როგორ მოვიქეცეთ. საკადებულო უნდა იყოს ეს სურვილი თუ არა. მე მინდა გავიგო, გინდათ, რომ რაც თქვენ გამოსთქვით დაკანონდეს, თუ ეს რაც თქვენ გამოსთქვით სახეში მიიღოს მთავრობამ.

რ. გ ა ბ ა შ ვ ი ლ ი. მომეცით ნება, ბატონო!

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე. ინებეთ!

რ. გ ა ბ ა შ ვ ი ლ ი. მართალია, ბატონებო, ასეთი პრეცედენტი არ ყოფილა, მაგრამ არც ასეთი კანონი ყოფილა, რომ ერთ და იმავე დაწესებულებაში ერთი მხარე მუშებისა კმაყოფილდებოდეს ერთ მთავრობის მიერ და მეორე მხარეს აკმაყოფილებდეს მეორე მთავრობა.

მე მსურს ერთგვარი შესწორება, შენიშვნა შევეტანოთ მაგ კანონ-პროექტში, რომ მთავრობამ მიიღოს ზომები, რათა ყველა მუშები დაკმაყოფილებულ იქმნენ ის კანონის ძალით, რომელიც ჩვენ მივიღეთ.

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე. ეხლა გავიგე.

თქვენ გინდათ, რომ ეს მუხლი დაკანონდეს. ამას კი კატეგორიულად უარს ჰყოფს მომხსენებელი.

რ. გ ა ბ ა შ ვ ი ლ ი. ეგ თქვენი საქმეა!

რ. ა რ ს ნ ე ბ ე ლ ი. მე მგონია, რომ ჩვენი პარლამენტი, თუ სურვილს მიიღებს, იგი კანონი იქნება, ჩვენი სამინისტრო პასუხის მგებელია პარლამენტის წინაშე და პარლამენტის სურვილი მთავრობისა, საკადებულო უნდა იყოს. კანონს სულ მნიშვნელობა არა აქვს, გარდა იმისა, რომ იგი კანონია.

მე მგონია, რომ ასეთ სურვილების გამოთქმას ჩვენმა პარლამენტმა უნდა თვი დაანებოს და გამოსცეს პირდაპირ კანონი.

ეს ფორმალური მხარეა საკითხისა. რაც შეეხება კანონს არსებითად მე თანახმა ვარ, რომ კანონში აღნიშნულ იქმნეს, რომ ლიკვიდაცია უნდა მოხდეს საზოგადო წესით, არ უნდა იყვეს სვა რამე განკერძოებული წესი ვინაიდან ჩვენი მთავრობა ყოველთვის ხელმძღვანელობდა კანონით და წესით და არა სხვა ნაირ ძალით. ეს სურვილი ნიშნავს ძალის სურვილებით და კანონებით. შეეკითხეთ ეს სურვილი სრულებით არ გამოვსთქვათ. მე წინაადმდეგი ვარ, რომ ეს სურვილი გამოვთქვათ და მეორეც მე წინაადმდეგი ვარ, რომ ეს სურვილი იქცეს კანონად.

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე. მე ვუყო კენჭს პირველ მუხლს. ვინ არის წინაადმდეგი? მაშასადამე ეს მუხლი მიღებულია.

კანონ-პროექტი მიღებულია და გადაეცემა საოეადაქციო კომისიას.

შემდეგი საკითხი არის განხილეა კანონ-პროექტისა ოფიციალურ განცხადებების დაბეჭდვის შესახებ. მომხსენებელია იესე ბარათაშვილი.

ი ე ს ე ბ ა რ ა თ ა შ ვ ი ლ ი, ეს კანონ-პროექტი სადა და მარტივია. რუსეს კანონი მოითხოვდა, რომ განცხადებები იბეჭდებოდეს ოფიციალურ გაზეთში. სამოქალაქო და სისხლის საქმეთა დებულებანი მოითხოვენ, რომ ოფიციალურ გაზეთში იბეჭდებოდეს, მაგალითად თუ ვინმემ მოინდომა გარდაცვალებულისაგან დატოვებულ მემკვიდრეობის დაშტაკიცება სასამართლოს წესით, საჭიროა მემკვიდრეების გამოსაწვევი განცხადება დაიბეჭდოს ოფიციალურ გაზეთში.

ეს კანონ-პროექტი შემოიტანა იუსტიციის მინისტრმა და მთავრობამ იგი მოიწონა. აქციონერთა საზოგადოების წესი და ბანკების წესი მოითხოვს, რომ ოფიციალურად გამოცხადებული იყოს საზოგადო კრებები მათი წესდების ძალით, „ფინანსსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის მოამბეში“, მთავრობის მოამბეში და პეტროგრადის და მოსკოვის უწყებებში.

მას შემდეგ, რაც დაარსდა დამოუკიდებელი საქართველო, ამისთანა ოფიციალური განცხადებებისათვის უნდა გამოიცეს გაზეთი. ამისთანა გაზეთი გვგონია, რომ ზეგ გამოდის და ასეთი განცხადებები ამ გაზეთში უნდა იყოს გამოქვეყნებული. აი ის ზოგადი მოსაზრებანი იმ კანონ-პროექტის შესახებ, რომელიც უნდა განიხილოთ თქვენ.

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე. ვინ არის წინაადმდეგი? მაშასადამე კანონ-პროექტი მიღებულია. (ხმები: ჯერ არ წაკითხულა კანონ-პროექტი. რომელი კანონ-პროექტია მიღებული.

ი ე ს. ბ ა რ ა თ ა შ ვ ი ლ ი: (კითხულობს პირველ მუხლს) ყველა იმ შემთხვევებში, როცა რუსის კანონების ძალით ან რუსეთის მთავრობისაგან დამტკიცებული წესდებების მიხედვით, რომელიმე ოფიციალური განცხადება უნდა დაბეჭდილიყო „სენატის უწყებაში ან განცხადებაში“, „მთავრობის მოამბეში“, „ფინანსსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის მოამბე“, პეტროგრადის ან მოსკოვის უწყებებში“, ასეთი განცხადებები დაიბეჭდოს, თუ ეს შეეხება საქართველოს ტერიტორიის საზღვრებში შემდგარ საქმეებს,—საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის მთავრობის ოფიციალურ ორგანოებში, რომელიც თბილისში გამოდის.

აი ეს არის პირველი მუხლი.

2 ეს კანონი შედის ძალაში დღიდან იმისი მიღებისა ეროვნულ საბჭოს მიერ.

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე. შემდეგი საკითხი გახლავთ საბჭოს წევრის გრიგოლ ეფაპელის შეკითხვა საჩხერის ... [illegible] ... ეფაპელის. წაიკითხოთ.

ი. ა ბ ა კ ე ლ ი ა (კრებიდან), შეკითხვა საჩხერის მხრის ... [illegible] ... საჩხერის მხრის ... [illegible] ... ედება ... [illegible] ... ბა, რა ზომებს იღებს მთავრობა, რომ ზემო-იმერეთი, ისე როგორც საქართველოს სხვა მხარეები სამოლოდ უზრუნველყოფილი იქმნეს ... [illegible] ... საგან.

აგრეთვე, როგორ ზომებს მიიღებს მთავრობა აჯანყებისაგან დარჩეულ მცხოვრებთა ზარალის ანაზღაურებისათვის.

ეროვნულ დემოკრატიულ ფრაქციის დავალებით, საბჭოს წევრი ეფაპელი.

დეპეშები

ბ ერ ლ ი ნ ი, 28 ივლისი. სამხედრო ცნობა. დასავლეთის ფრონტი. კრონშტინ-ოლეფენ ... [illegible] ... ფრონტის სხვა და სხვა ადგილებზე ინგლისის ჯარის ნაწილები იერიშით წამოვიდნენ ჩვენს წინააღმდეგ, მაგრამ უკუქცეულ იქმნენ. არტილერიის მოქმედება საღამოს ისევ განახლდა.

გერმანიის კრონშტინის ლაშქარი. ზოგჯერ ფრონტებზე სრული სიმშვიდეა. მდინარე ენის სამხრეთით გუშინ მტერს ახლათ არ შემოუტეეია, ვინაიდან მისი ზარალი დიდი იყო. მდ. ენის ორივე მხარეზე და ავრეთვე მდ. ურკის და მარნას შუა მტერი აწარამოებდა ძლიერ იერიშებს, რომელიც ... [illegible] ... ფრონტი. მტრის ნაწილები, ... [illegible] ... ბინა ... [illegible] ... ბ. მარნასთან, ... [illegible] ... ეიერი.

გუშინ ჩვენ ... [illegible] ... 32 (7) ... [illegible] ... ლეიტენანტებმა ... [illegible] ... ბრძოლა დროს.

კ ო ნ ს ტ ა ნ ტ ი ნ ო პ ო ლ ი, 24 ივლისი. სამხედრო ცნობა. პაულსტინის ფრონტი. მზეთა-ოთ რაზმის დიდი შეტევა ჩვენ მოვიგერიეთ და წამოვიყვანეთ ტყვეები. მთელ ფრონტზე ... [illegible] ... ბ. ურკის ... [illegible] ... ეფრანგების ... [illegible] ... ბ. ურკის სამხრეთით ... [illegible] ... ბ. მარნას და ... [illegible] ... ბ. ... [illegible] ... ბ. ... [illegible] ... ბ.

შეეტყობა ყველა ადგილობრივ დაწესებულებებს. რომლებიც ეხებიან რუსეთის შეიარაღებულ ... ...

ს. ... 2 ივლისი. ქუთაისის ქალაქის თვითმართველობამ ეძიძა შეამდგომლობა მთავრობის წინაშე, რათა მიეცეს მას სესხად 1 მილიონი მან. წყალსადენის მოსაწყობად.

ქართველ-გერმანელთა საგაჭრო კავშირი. მომავალ კრებაზე დანიშნულია შემდეგი საკითხების განხილვა: 1) საქონლის გაცვლა-გამოცვლის საკითხის მოწყობა გერმანიასთან; 2) რა ზომები უნდა იქმნეს მიღებული იმის გამოსარკვევად, თუ რა დარგის საქონლის შემოზიდვა შეიძლება საქართველოში გერმანიიდან და უკრაინიდან და 3) თავისუფალი ექსპორტის წარმოება ხილეულობისა.

ახალი ამბები.

→ „საქართველოს რესპუბლიკის“ redakcia სთხოვს ყველა სახელმწიფო დაწესებულებებს მოაწოდოს მას ოფიციალური ცნობები გაზეთში გამოსაცემად.

→ პროპაგანდა. თფ. აღ. კომიტეტთან არსებულმა სასოფლო კომისიამ დაგზავნა თფ. და ქუთ. გუბერნიებში პროპაგანდისტები ორგანიზაციის მოსაწყობად.

→ სტალინი. რაჭის ბალშევიკების კომიტეტს მიუღია წერილი სტალინისაგან (ჯუღაშვილი), რომლითაც ის აფრთხილებს კომიტეტს არ გამოვიდეს საქართველოს მთავრობის წინააღმდეგ.

→ ხოლერა. მედიკო-სანიტარულ განყოფილებას მიენდო წარმოადგინოს პროექტი, თუ რა ზომებს მიიღებს ქალაქთა კავშირი ხოლერასთან საბრძოლველად.

→ საბუჭდი მანქანები. საქართველოს მთავრობამ შეუკვეთა 700 მანქანა-რემინგტონი გერმანიაში.

→ ქუთაისის წყალსადენი. ქუთაისის ქალაქის მოურავმა დ. კ. კალანდარაშვილმა წარუდგინა შინაგან საქმეთა მინისტრს დამუშავებული პროექტი ინეკნ. ქურდიანისა წყლის საყენის გამოყვანის შესახებ მუთანის წყაროებიდან. პროექტით 500,000 ფიცარი წყალს მისცემს დღეში წყალსაყვანი და ამ საქმისთვის ... 7—8 მილიონ მან. ... ...

→ ბაგრა. მთავარ შტაბს ბაგრის სახლეხთ ვგრძელის თავმჯდომარე დეპეშით ატყობინებს: „ბტრის ტოლოები დამარცხდენ სასტუკად და უკუქცევულ იქმნენ. მდ. ლოოსთან ჩვენები სდგენან უკუქცეულთ. ჩვენი ზარალი მცირეა“.

→ სიხხერე. მთავარ შტაბს ატყობინებენ სარხერიდან დეპეშით: „ჩვენი ჯარები ს. ქალიდან წრნ მიიწევენ. აიღეს ს. დურეკი. 20 ივლისს, დურეკთან მოკლულ იქმნენ ბრძოლაში არტილერისტი—სტუდენტი ოს. ზოთაძე, გიმნაზიელი ბიძინა სანდალაძე, ეწალეა ვარდანაშვილი, სტუდენტი მაჭავარიანი და გიმნაზიის მოწაფე წერეთელი. ცეროს ვაიმართა მიტინგი, რომელზედაც გამოიტანეს რეზოლიუციანი მთავრობის ნდობისა და თანხმობა“. განაცხადეს ადგილობრივ მთავრობის მიზეზებისა. ... ...

→ კავკასიის საბარეშომ სასოვადოება აცხადებს, რომ ქ.ქ. ქუთაისში, ზუგდიდში და სასტრეფდიაში გაიხსნა აბრეშუმის პარკის ბაზარი. ფასი ნეული პარკისა ფუთი 150 მან. 180 მანეთამდე.

დუშეთიდან იტყობინებიან რომ მდგომარეობა უმჯობესდება. ხალხი ნდობას უცხადებს საქართველოს რესპუბლიკას და ზეთელ გარიგებელებთანაც კეთილი განწყობილება სუფევს.

ხაშურიდან იტყობინებიან რომ მოაბარ რიცხოვან მიტინგზე ი. წერეთლის მოხსენების შემდეგ დადგენილ იქმნა მოსახერხებელად იყოს ცნობილი მიწის გამოსყიდვა გლეხთა საკუთრებად.

თამბაქოს შემოსავლის გადიდება. ფინანსთა მინისტრის თავჯდომარეობით შესდგა მეორე კრება თამბაქოს შემოსავლის გადიდების კანონ-პროექტის შესამუშავებლად. საბანდეროლო ნუსხა შემუშავებული საგანგებო კომისიის მიერ მიღებულ იქმნა. საკეციზო გადასახადი ამ ნუსხისა ეთანხმება რუსეთის ნუსხას, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოს მეთამბაქეობის კონკურენციის გაწევას რუსეთის მეთამბაქეობისადმი, როცა მოწყსდება საქონლის გაცვლა უკრაინასა და თერგის ოლქთან. დასასრულ კომისიამ შეიმუშავა მთელი წყება იმ ზომებისა, რომელიც ადგილობრივ მეთამბაქოობის განსავითარებლად არის დასახული, და თამბაქოს გაზიდვის შესახებ საქართველოს საზღვრებ გარე.

შტატების შემცირება ფოსტა-ტელ. უწყებაში. დ. ხოშტარიას თავმჯდომარეობით შესდგა კომისია ფოსტა-ტელეგრაფის ოლქის შტატების შემცირების შესახებ ნაციონალიზაციის გამო. კომისიას დავალებული აქვს იგრეთვე ფოსტის, ტელეფონის და ტელეგრაფის რეორგანიზაციის საქმე. შინაგან საქმეთა სამინისტროდან დანიშნნა წარმომადგენელად ვ. სურგულაძე.

→ საერთაშორისო ტრიბუნალი. თბილისის საერთაშორისო ტრიბუნალმა წარმოუდგინა მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატთა საბჭოს ცნობანი საქმეთა წარმოების შესახებ ტრიბუნალში მიმდინარე წლის 13 თებერვლიდან 15 ივლისამდე. ამ ხნის განმავლობაში ტრიბუნალს მიუღია განსახილველად სულ 418 საქმე. ტრიბუნალს მიუსჯია კატორღა 9 საქმეზე, სასაბუთო-გამასწორებელი სასჯელი 13 საქმეზე, ციხით დასატმრება 21 საქმეზე და ჯარიმა 58.550 მან. გაუმართლებია 21 საქმეზე და გასწორებელი დარჩენია ტრიბუნალს 8 საქმე.

→ ქართულ ენის კურსები სამხედრო პირთათვის. 22 ივლისს საღ. 8 საათზე სამხედრო გიმნაზიის სადგომში (ყოფილი კადეტთა კორპუსი) შტაბის უფროსის ზაქარიაძისა და მორიგ გენერლის პოლკ. კაკაბაძის ინიციატორობით გაიხსნა ქართული ენის კურსები სამხედრო პირთათვის. კურსების გახსნას დაესწრო სამხედრო მინისტრი გ. გიორგაძე, რომელმაც მოულოცა მსმენელთა საქმის დაწყება და მადლობა მოახსენა კურსების დამაარსებელთ და მასწავლებელთ.

→ ეროვნული კონცერტი. დღეს, 25 ივლისს, მეორე ქართულ კლუბში (ხარაფუტისეულში) მამასახლისთა საბჭოს თხოვნით იმართება ეროვნული კონცერტი, ქართველთა სამხედრო კავშირის ქალ-ვაჟთა გუნდის კომპ. ნ. ბ. სულხანიშვილის ლოტბარობით, ბ. იე. სარაჯიშვილის მონაწილეობით.

მიწის საკითხის გამო.

I

დღეს მთელი ჩვენი ქვეყნის ყურადღება მიწის საკითხისაკენ არის მიპყრობილი; ეს ისეთი რთული, ისეთი ძნელი და დიდ-ნიშვნელოვანი საკითხია, რომლის სისწორით გარკვევა-გადაჭრაზე დამოკიდებულია ჯერ სახელმწიფოებრივი არსებობა, მისი მომავალი და კეთილდღეობა. ევროპა-მრეწველობის, ინდუსტრიის სახელმწიფოებში, სადაც კაპიტალმა სრულიად დაიმორჩილა სოფლის მეურნეობა და მით სახელმწიფოებრივ წეს-წყობილებასაც თავისებური ხასიათი მისცა, მიწის საკითხს ისეთი დიდი და გადამჭრელი მნიშვნელობა არა აქვს, როგორც სამეურნეო სახელმწიფოებში, რომელთა მდგომარეობა, ბედი და შედარებითი კეთილდღეობა უმთავრესად მიწის საკითხის მოწესრიგებაზე და მეურნეობის აყვავებაზე არის დამოკიდებული.

ჩვენი ქვეყანა ხომ გლეხთა, დღეს თავისუფალ სოფლის მუშათა ქვეყანაა, რომელიც ამ ჟამად ნახევრად ფეოდალურ წეს-წყობილებიდან ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ ქვეყნად ეწყობა. მისი ასეთი გარდაქმნა დაიწყო რუსეთის რევოლუციამ, რომელიც ოვით რუსეთში უკანასკნელ ოგონიას განიცდის, ხოლო ჩვენში კი კვლავ ღეღვის, კიდევ ანთია და მის სინათლეზე და სითბოზე მაგრდებიან და მტკიცდებიან ყველა მისი მონაპოვარნი.

რევოლიუციის და ჩვენი დემოკრატიული სახელმწიფოს გამარჯვებაც და დამარცხებაც ბეჯითროდ დაკავშირებულია მიწის საკითხის გადაჭრასთან. სათანადოდ მოწესრიგებული მიწის მფლობელობა,—ეს ის საძირკველია, ის ფუძეა, რომელზედაც დაყრდნობილია მთელი სახელმწიფოებრივი შენობა.

ისტორიიდან ვიცით, რომ ბევრი რევოლუცია უმთავრესად შეუწყნებელ, კონსერვატიულ და რეაქციონურ გლეხობას დაუღუპავს. უნდა ითქვას, რომ ასეთი დაღუპვის მიზეზი მიწის საკითხის გაურკვევლობა და სათანადო მოუწესრიგებლობაც ყოფილა.

ჩვენ თავს დაგვტრიალებს ასეთივე საფრთხე, რომელიც ამ ჟამად დემოკლის მახვილივით დაეკიდა ჩვენს თავისუფლებას.

ამიტომაც მიწის საკითხის საბოლოოდ გადაჭრისათვის საჭიროა დიდი სიფრთხილე, დიდი წინდახედულება და ათასჯერ კარგად გაზომის და აწონ-დაწონის შემდე მისი დროზე გადაჭრა.

საზოგადოდ მეცნიერებას მიწის საკითხი და მეურნეობა ისე საფსადი არა აქვს შესწავლილი, როგორც ინდუსტრიალური წარმოების ბუნება და ხასიათი. ამიტომაც არის, რომ სიტრფელით, ბამფოურკვევლობისა და მასალების სისტემატიურად დალაგება-შესწავლის სიძნელის გამო, მეტად რთულდება ის გეგმების და ზოგიერის შემუშავება, რომელიც საეკონომიოდ შეუწყობს ხელს მიწის მფლობელობის განვითარებას და გლეხთა ინტერესებს.

ამითი ახსნება ის გარემოებაც, რომ ჩვენი ქვეყნის ოთხქმის ვერც ერთ კუთხეში ვერ ტარდება ცხოვრებაში ჩვენგან მიღებული და სოფლის მუშათაგანაც აღიარებული მუნიციპალიზაცია, მიუხედავად იმისა, რომ ის გაცილებით პროგრესიულია, განსახორციელებლად შესაძლებელი და უფრო შეეფერება ჩვენი ხალხის ინტერესებს, ვიდრე სოციალიზაცია, ან ნაციონალიზაცია მიწისა.

საადგილ-მამული რეფორმა უკვე ტარდება ცხოვრებაში მიმდები კომისიების საშუალებით, რომლებიც რეფორმის პირველ ნახევარს ახორციელებენ; მაგრამ ამავე დროს მას აქვს მეორე ხხარე, ყველასთვის აშკარაა უამისოდ რეფორმის ცალმხრივობა და მის შეკვნებით გაყვანას უნდა მიეკცეს განსაკუთრებული ყურადღება. ეს მეორე მხარე მდგომარეობს იმაში, თუ როგორ და რა პირობით უნდა მიეცეს გლეხობას მიწა.

სხვა სოციალ-პოლიტიკურ მიზეზებთან ერთად მიწის საკითხის გადაუკრელობა და ბუნდოვანება უწყობს ხელს ფეოდალურ ... ...

ეროვნულ საბჭოს ... ...

საქართ. რესპუბ. სახ. განათლების სამინისტრო

ამით საყოველთაოდ აცხადებს, რომ საქართველოს ეროვნულ საბჭოს დადგენილების თანახმად საქართველოში სკოლის გაეროვნულების განსახორციელებლად ქ. თბილისში საშუალო სკოლების მასწავლებელთათვის ... ...

ბაქოს ბედი.

ბაქოს ბედი ჯერ კიდევ ბურუსშია გახვეული, მისი მომავალი არ გამორკვეულა. ოსმალეთის ჯარი, როგორც სჩანს, ახლოს არის ბაქოზე და მოსალოდნელია დიდი ბრძოლა მის ახლოს მოწინააღმდეგეთა შორის, თუ „მესამე ძალამ“ არ მოარიგა ისინი.

ხუთი-ექვსი დღის წინათ ადგილობრივი ნეიტერი გაზეთი „ქ. პოსტი“ (№ 37) სწერდა, რომ ევრმანის საიმპერატორო ელეუგაცია კავკასიაში მეტად მოწყალინებულია და ბეჯითადაც ცდილობს, რათა ბაქოსა და თბილისს შეა მიმოსვლა აღდგენილ იქნასო. ჯერ დანამდვილებით არ ვიცით, ამ ცდას როგორი შედეგი მოყვება.

საქართველოს ... ...

გ ა ნ ც ხ ა ד ד ე ბ ე ბ ი

მაძლიმე ოლინიმეს ძე ბაეოლინა

იღებს განცხადებებს ჩვენი გაზეთისათვის და აგრეთვე სხვა გაზეთებისთვის ხელ მისწვდენ ფასებში. მისამართი: თბილისი, მოსკოვის ქუჩა № 20. 8-დან 9-საათამდენ, 4—6 საათამდის.

დაიკარგა თბილისის პირველი კერძო ლომბარდის ბილეთი № 72486. 150 მან. (3—1).

მიხეილ ვასილის ძე პრესტენკო აცხადებს, რომ ვეექილობა, მის მიერ მიცემული ალექსანდრე ქრისტეფორეს ძე კლასსოფისთვის, გაუქმებულად ითვლება.

ქუთაისის საოლქო სასამართლოს დადგენილებით 10 ივლისს, 1918 წ. კოოპერატივთა ამხანაგობის რეესტრში შეტანილია წესდება ახალენინკის მომხმარებელთ საზოგად. „ნდობა“, რომელიც დაარსებულია ქალაქ ახალსენაკში, ხუნაკის მაზრა, ქუთაისის გუბერნია.

მესამე მომრიგებელ განყოფილების მოსამართლე ქ. თბილისში იწვევს ავალო ირუთინის ძე ირუთინოვის მემკვიდრეებს დარჩენილ მამულზე თვისი უფლების გასაცხადებლად დანიშნულ ვადაზე. 1241 სტ. 1 ნ.

ქუთაისის საოლქო სასამართლოს დადგენილებით 11 აპრილს, 1928 წ. კოოპერატივთა ამხანაგობის რეესტრში შეტანილია წესდება კოდორის მომხმარებელ საზოგადოებისა „ყლდე“, რომელიც დაარსდა ს. კოდორში, სენაკის მაზრა, ქუთაისის გუბერნია.

ყველას საყურადღებოდ ცხადდება, რომ ქუთაისის საოლქო სასამართლოს გადაწყვეტილებით 10 ივლისს, 1918 წ. კოოპერატივთა ამხანაგობის რეესტრში შეტანილია წესდება ... ...

ყველას საყურადღებოდ ცხადდება, რომ ქუთაისის საოლქო სასამართლოს გადაწყვეტილებით 10 ივლისს, 1918 წ. კოოპერატივთა, ამხანაგობის რეესტრში შეტანილია წესდება ... ...

ა ბ ო ნ ა ნ ტ ე ბ ი. თბილისის საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარის ბრძანების წაგნიდან. 17 ივლისი, 1918 წ. № 85. უფროს კანდიდატს სასამართლოს თანამდგომლად ტკაჩევს სასამართლოს პროკურორთან შეეხანმეშეთ მიენიჭოს უმცროსი კანდიდატის ჯამბაგარი. სამართლოს თავმჯდომარე პ ა ტ ა ე ვ ი ჩ.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის საქართველოს ტერიტორიაზე ... ...

ოფიციალური დამატება გაზ. „საქართველოს რესპუბლიკისა“

№ 1 — 25 ივლისი 1918 წ. — № 1

საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი

გამოცხადებული თბილისში, სასახლის ... 1918 წელს, 26 მაისს, კვირას, ნაშუადღევის ... საათს და 10 წუთს.

„ძმაბავალ საუკუნეთა განმავლ... ი საქართველო არსებობდა, რ... ... დამოუკიდებელი და თავი... ... ...

„შეთვრამეტე საუკუნის ... ...

ხოლო მესანე ხუთი ელი სამსაურისათვის—თვითეულ წელს ნახევარი კვირის ჯამაგირი..

ᲛᲔᲝᲠᲔᲜᲘᲡ: 1) ჯილდოს გამოანგარიშების დროს იქმს თვეზე მეტი სამსახური წელიწადათ ჩითვლება. 2) იმ პირს, რომელსაც ხაზინიდან ეძლევა პენსია ან სხვ. ᲗᲐᲜᲮᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲠᲗᲘᲡ, უფლება აკარგება ამ (3 მუხ.) მუხლში მოხსენებული ჯილდოს მიღებისა.

4. მოსამსახურე, რომელიც ოჯახს ნებით დასტოვებს სამსახურს, ან სხვა სახელმწიფო დაწესებულებაში იქნება შესაფერ თანამდებობაზე გაწესებული, დახმარების (მუხ. 1) და ჯილდოს (მუხ. 2) მიღების უფლებას ჰკარგავს და, თუ მიღებული აქვს, ვალებულია უკანვე დაუბრუნოს. ეს თანხა სახაზინო შემოსავალში ჩაირიცხება.

5. შრომის მინისტრს უფლება აქვს ამ წესების განსამარტებლად და გასავითარებლად ვამოსცეს სათანადო ინსტრუქციები.

6. ეს კანონი ეხებოდეს აგრეთვე იმ მოსამსახურეებზედაც, რომელნიც დათხოვნილ იქნენ სახელმწიფო დაწესებულებათა ლიკვიდაციის გამო. მაგრამ ამ კანონს ვამოცემამდე სახელმწიფო ანგარიში არ მიუღიათ.

5 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ 1918 წ.

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ᲩᲮᲔᲘᲫᲔ.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ᲥᲝᲠᲓᲐᲜᲘᲐ.

ᲙᲐᲜᲝᲜᲘ.

1918 წლის პურისა და თიესის მოსავლის სახელმწიფო კუთვნილებად გამოცხადებისა თბილისის მაზრის, ყარაიაზის ნაწილის, სოფლებში: მიხაილოვკასა, ტატიანოვკასა, ეოიეკოვასა და ვასილიევკაში.

1. გამოცხადდეს საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სახელმწიფო საკუთრებად 1918 წლის პურისა და თიესის მოსავალი თბილისის მაზრის, ყარაიაზის ნაწილის, შემდეგ სოფლებს: მიხაილოვკის, ტატიანოვკის, ეოიეკოვკის და ვასილიევკას.

2. მიეცეს მიწათ-მოქმედების მინისტრს დაარსოს კომისია ხსენებულ ადგილებში პურისა და თიესის მოსავლის მოსაწევად. ამ კომისიის წევრთა რაოდენობის განსაზღვრა და მათი დანიშვნა მიეცეოს იმავე მინისტრს, კომისია ექვემდებარება მიწათმოქმედების მინისტრს, რომელიც მისცემს ინსტრუქციას.

3. თუ ხელებულ ადგილებში პურისა და თიესის მოსავალს მოიწევენ სათიბ-საყანეების ამ ჟამად გაქცეული პატრონნი, მიწათ-მოქმედებას სამინისტრო უტოვებს მათ მათთვის საჭირო პურს და თიესს, ხოლო დანარჩენი ძლევს განსაზღვრულ სასყიდელს ამ ხარჯების გამოკლებით, რომელიც გასწიეს ადგილობრივ მუსულმან-მცხოვრებლებმა ყანებისა და სათიბებს. მოსარწყავად და შესანახად.

4. თუ იმ ადგილებში პურის და თიესა მოწეულნი იქნებს სახელმწიფოს საშუალებით, ამ შემთხვევაში ყანებისა და სათიბების პატრონთა და აგრეთვე ადგილობრივ მკვიდრ მუსულმან მცხოვრებთ აუნაზღაურებთ ის ხარჯები,

ორმოცდა ათი ათასი (150.000) მან. ავანსად.

16 ივლისი, 1918 წ.

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ჩხეიძე.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

კანონი

საუფალო სკოლის ქართველ მასწავლებელთა საზაფხულო კურსებისა.

1. ამა წლის ივლისის, აგვისტოს და სექტემბრის განმავლობაში დაარსდეს ქ. თბილისში ორის თვით კურსები ქართულ საუფალო სკოლის მასწავლებელთათვის.

2 კურსების მოსაწყობად ხაზინიდან გაღებულ იქნეს ას ორმოცდა ათი ათასი მანეთი. (150.000).

16 ივლისი, 1918 წ.

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ჩხეიძე.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

კანონი

სახალხო სკოლებისათვის მასწავლებელთა მოსამზადებელ კურსებისა.

1. ამ წლის ზაფხულის თვეების განმავლობაში გაიმართოს სამი თვის ვადით კურსები პირველ დაწყებითი სკოლებისათვის მასწავლებელთა მოსამზადებლად.

2. დაეკალოს განათლების მინისტრს შემუშავება სასწავლო გეგმისა და პროგრამების, აღნიშნავ კურსების მოსაწყობი ადგილებისა, მოწვევა კურსების გაგეგთა და მასწავლებელთა. შემუშავება წესისა, რომლის თანახმადაც უნდა მიიღებულ იქმნეს კურსების მსმენელნი და მიენიჭოს მათ მასწავლებლის უფლება.

3. კურსების მოსაწყობად და შესანახად გადადებულ იქნეს სახელმწიფოს ხაზინიდან 252.500 მან. თანახმად ამ კანონად დართულ ხარჯთა რიცხვისა.

16 ივლისი, 1918 წ.

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ჩხეიძე.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

ეროვნულ საბჭოს რეგლამენტი

თავი 1.

საბჭოს გახსნა და საბჭოს წევრთა რწმუნებულების შემოწმება.

მუხლი 1.

საბჭოს პირველ სხდომას ხსნის მისი უხუცესი წევრი, რომელიც მუდმივი თავმჯდომარისა და მდივნის არჩევამდე თავმჯდომარის მოვალეობას ასრულებს. მდივნის თანამდებობას იმავე დროს ასრულებს საბჭოს უხუცესი წევრი.

შენიშვნა: წლოვანებას არკვევს საბჭოს კანცელარია, თანახმად წევრთა მიერ წარდგენილი ცნობისა.

მუხლი 2.

არჩეულ წევრთა ნახევარზე მეტი რიცხვის რწმუნებულებათა შემოწმებამდე და თავმჯდომარისა და მდივნის არჩევამდე, საბჭო სხვა საკითხებს არ შეეხება.

მუხლი 3.

საბჭოს წევრთა რწმუნებულების შესამოწმებლად საბჭო ირჩევს სამანდატო კომისიას.

მუხლი 4.

თავდაპირველად საზოგადო კრებას დასამტკიცებლად წარედგინება ისეთი არჩევნები, რომელთა გამო საჩივარი არ არის შემოტანილი და რომელთა დამტკიცებაც კომისიას შეაძლებლად მიაჩნია.

მუხლი 5.

თავის მოხსენების არჩევნების გაუქმების შესახებ კომისია წერილობით წარუდგენს განსაკუთრებულ საზოგადო კრებას. ამ შემთხვევაში დაცული უნდა იყოს მე-34 მუხლში აღნიშნული წესი.

მუხლი 6.

თვითეული წევრი სარგებლობს წევრ[illegible] უფლებით იმ დრომდე, სანამ[illegible] მი[illegible]ერ იქნება დადგენილება მისი არჩევ[illegible]უქმებისა.

თავი 2.

თანამდებობის პირთა არჩევანი:

მუხლი 7.

[illegible]არჩეულ წევრთა ნახევარზე მეტი რიცხვის შუნებულებათა დამტკიცების შემდეგ საბჭო [illegible]რჩევს თავმჯდომარეს, თავმჯდომარის ორს [illegible]ანაგს, მდივანსა და მდივნის ამხანაგს.

მუხლი 8.

[illegible]ბემოხსენებულ (მუხ. 7) თანამდებობათა კან[illegible]იდატებს ასახელებენ ბარათებით. კენჭი [illegible]ყრება იმ კანდიდატებს, რომლებიც ამის თანამ[illegible]ობას [illegible]ანაცხადებენ.

მუხლი 9.

[illegible] არჩევანი მოხდება ფარული კენჭის ყრით [illegible]არათ[illegible]ა.

მუხლი 10.

[illegible] არჩეულათ ის [illegible]ოვლება, ვინც ნახევარზე [illegible]ეტს ხმას მიიღებს. [illegible] კანდიდატებმა თანაბარი ხმა მიიღეს, მათ [illegible] ეყრის თავმჯდომარე.

მუხლი 11.

თუ ნახევარზე მეტი ხმა არავის [illegible]ოუვიდა, [illegible]ოხდება ახალი არჩევანი (მუხ. მე-8 და 9)— [illegible]თუ მეორე არჩევნების დროსაც ნახევარზე მეტი ხმა არავინ [illegible]ოიღო, არჩეულად ჩაითვლება [illegible]ის, ვისაც სხვებთან შედარებით მეტი ხმა [illegible]ოუვა.

მუხლი 12.

მე-7 მუხლში აღნიშნულ თანამდებობის პირთა [illegible]ირჩევენ ერთი წლით.

მუხლი 13.

თუ რომელიმე მე-7 მუხლში აღნიშნული თანამდებობა ვადის გასვლამდე განთავისუფლდა, ეს უნდა ეცნობოს მახლობელ სხდომაზედ საბჭოს, რომელიც დანიშნავს ახალი არჩევნების დღეს. ახლად არჩეული პირი თანამდებობაზე დარჩება იმ ვადამდე, როდემდისაც არჩეული იყო მისი წინამოადგილე.

თავი 3.

საბჭოს კომისიები.

მუხლი 14.

საბჭოს შეუძლიან წინასწარი განხილვა საქმეებისა თავის არჩეულ კომისიებს მიანდოს.

მუხლი 15.

საბჭო კომისიებს ფარული კენჭის ყრით [illegible]ირჩევს.

მუხლი 16.

არჩეულად ითვლებიან საბჭოს ის წევრები, რომლებიც ნახევარზედ მეტ ხმას მიიღებენ. თუ ამ ნაირის წესით კომისიის სრული შედგენილობა არჩეულ ვერ იქნა, მაშინ მოხდება მეორე დამატებითი არჩევანი. ამ შემთხვევაში არჩეულათ ის ჩაითვლება, ვინც სხვასთან შედარებით მეტ ხმას მიიღებს.

მუხლი 17.

საბჭო აირჩევს: 1) მუდმივ კომისიებს, რომელთაც ექნებათ განსაკუთრებული ეალდებულებანი ან დაეკალებათ განხილვა ერთგვარი კანონშროეკტებისა და საკითხებისა (კანონმდებლობის განსაკუთრებული განყოფილებისა) და 2) დროებით კომისიებს, რომელთაც განსახილველად ექნებათ განსაზღვრული კანონპროეკტები და საკითხები.

მუხლი 18.

მუდმივი კომისიებია: 1) საფინანსო-სამეიუჯეტო, რომელსაც დაეკალება განხილვა შემოსავალ-გასავალის პროეკტისა უწყებათა საფინანსო ხარჯთაღრიცხვასთან ერთად, განხილვა სხვა და სხვა ხარჯისა, რომელიც ხაზინამ უნდა გაიღოს და აგრეთვე წინასწარი განხილვა იმ საქმეებისა, რომელნიც საფინანსო კანონმდებლობას შეეხება; 2) საერედაკციო, რომელსაც დაეკალება საბჭოს მიერ მიღებული კანონშროეტის საბოლოო ტექსტის შემოწმება; 3) საბიბლიოთეკო, რომელიც განაგებს საბჭოს ბიბლიოთეკას; 4) სამეურნეო-საგამეო, რომელიც განაგებს საბჭოს სამეურნეო საქმეებს.

შენიშვნა: საბჭოს შეუძლიან, თუ საჭიროდ დაინახავს, სხვა მუდმივი კომისიებიც აირჩიოს.

მუხლი 19.

კომისიების წევრთა რიცხვს განსაზღვრავს თვით საბჭო.

მუხლი 20.

მუდმივი კომისიების არჩევნები მოხდება ყოველწლივ სესიის დასაწყისში.

მუხლი 21.

მუდმივი კომისია განაგრძობს მოქმედებას ახალი შედგენილობის არჩევამდე. დროებითი კომისია გაუქრობლად ჩაითვლება იმ დროიდან, როცა საბჭო საბოლოოდ გადასჭრის საკითხს, რომლისთვისაც ეს კომისია იყო არჩეული.

მუხლი 22.

კომისიის პირველ სხდომას იწვევს საბჭოს მდივანი საბჭოს თავმჯდომარის განკარგულებით, არა უგვიანეს სამეს დღისა კომისიის არჩევის შემდეგ. კომისიის პირველ სხდომას გახსნის უხუცესი წევრი. პირველი სხდომა კანონიერად ჩაითვლება, თუ წევრთა ნახევარზე მეტი დაესწრო; შემდეგნი კი—თუ დაესწრო კომისიის მთელი შედგენილობის არა ნაკლებ ერთი მესამედისა. ის კომისია, რომლის წევრთა კანონიერი რიცხვი სამჯერ მოწვევის შემდეგ არ შეიკრიფება, გაუქმებულად ჩაითვლება და ახალი არჩევანი დაინიშნება.

მუხლი 23.

კომისია პირველ სხდომაზეე აირჩევს თავმჯდომარესა და მდივანს. სურვილისამებრ შეუძლია თავმჯდომარის ამხანაგებიც აირჩიოს. არჩევანი მე-10-ე და 11 მუხლში აღნიშნული წესითა სწარმოებს. შედეგი არჩევნებისა დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს საბჭოს თავმჯდომარეს.

კომისია, რომლის მოქმედებაც ერთ წელიწადზე მეტი გრძელდება, ყოველ წლივ ამოირჩევს თანამდებობის პირებს.

მუხლი 24.

არავის შეუძლიან იყოს ერთსა და იმავე დროს ორი კომისიის თავმჯდომარედ და მდივნად.

მუხლი 25.

კომისიას შეუძლია თავიანთ წრეში ამოირჩიოს მცირე კომისია. მცირე კომისიის არჩევნების წესს თვით კომისია განსაზღვრავს.

მუხლი 26.

თუ კომისია საჭიროდ სცნობს მოისმინოს მთავრობის წევრთა, ან სხვა თანამდებობის პირთა სიტყვიერი განმარტებანი, ან რაიმე საბუთები განიხილოს, უნდა აცნობოს სათანადო პირთ და დაწესებულებებს, რომელნიც ვალდებულნი არიან კომისიის მოთხოვნილება დააკმაყოფილონ. მთავრობის წევრს უფლება აქვს, თუ მოისურვებს, თავისი მხრით წარუდგინოს კომისიას თავიანთი განმარტებანი, ან გასასინჯველად გადასცეს საბუთები და ქაღალდები.

მუხლი 27.

კომისიები თუ საჭიროდ დაინახავენ, მეოცნე პირებს მოიწვევენ. საბჭოს წევრებს შეუძლიანთ, თუ მოისურვებენ, სათათბირო ხმით დაესწრნენ კომისიის სხდომებს.

მუხლი 28.

კომისიის მდივანი აწარმოებს სხდომების ჟურნალს, სადაც აღნიშნულ უნდა იყოს: სხდომის დრო, დამსწრეთა სახელი და გვარი, სია განხილული საკითხებისა, კომისიაში შეტანილი სხვა და სხვა წინადადებანი, დადგენილებანი და დასკვნანი.

მუხლი 29.

კომისიის მოხსენებაში, თავის მოსაზრებათა და საქმის ვითარების აღნუსხვის გარდა, წარმოდგენილ უნდა იყოს დასკვნა საბჭოს დადგენილებათა პროეკტის სახით.

მუხლი 30

კომისიებში კითხვები გადაწყდება ხმის უბრალო უმრავლესობით. თუ სმები თანასწორად გიყოფ, მიღებულად მიჩნეულ უნდა იყოს ის აზრი, რომელსაც თავმჯდომარე მიემხრობა.

მუხლი 31.

თუ საკითხის გამო რამდენიმე სხვა და სხვა დასკვნა იქნა წარმოდგენილი და უმრავლესობა არც ერთს არ მიეხრო, ამ შემთხვევაში კომისიის მოხსენებაში აღნიშნულ უნდა იყოს ორი წინადადება, რომელსაც წევრთა შედარებით მეტი რიცხვი მიეხრო.

მუხლი 32.

კომისიის ყოველ წევრს უფლება აქვს თავისი განსაკუთრებული აზრი წარუდგინოს კომისიას წერილობით. მაშინ კომისია ვალდებულია ის აზრი თავის მოხსენებასთან ერთად განსახილველად საბჭოს წარუდგინოს.

მუხლი 33

საბჭოს წინაშე განმარტების მისაცემად ან წერილობითი მოხსენების წარსადგენად კომისია ერთს ან რამდენსამე მომხსენებელს ამოირჩევს.

მუხლი 34

კომისიის მოხსენებანი, საბჭოში წარდგენისთანავე, საბჭოს წევრებსა და მთავრობის სათანადო წევრებს გაეგზავნება. იმ დროიდან უნდა გავიდეს არა ნაკლებ სამის დღისა, სანამ მოხსენებანი საზოგადო კრებას წარედგინებოდეს.

შენიშვნა: ეს ვადა შეიძლება შემცირებულ იქნეს მხოლოდ საბჭოს დადგენილებით.

მუხლი 35

თუ კანონპროეტი ორს ან რამდენსამე კომისიას შეეხება, საბჭოს შეუძლიან დაადგინოს, რომ ასეთი კანონპროეკტი განხილულ იქნეს კომისიათა შეერთებულ სხდომაზე. ასეთ შემთხვევაში თავმჯდომარეს და მომხსენებელს კომისიათა შეერთებულ სხდომაზე ამოირჩევენ.

მუხლი 36

როდესაც საბჭო კანონპროეტს კომისიას გადასცემს განსახილველად, შეუძლიან მოსთხოვოს, რომ ამ კომისიამ თავის მოხსენებასთან ერთად წარმოადგინოს დასკვნა სხვა კომისიებისაც იმ საკითხისთვის, რომელიც მათ სპეციალურ საგანს შეეხება.

მუხლი 37

კომისია, რომელიც წარმოადგენს დასკვნას სპეციალურ საკითხის გამო, თაავის განსაკუთრებულ მომხსენებელს ამოირჩევს ამ დასკვნის დასაბუთებლად საბჭოს საზოგადო კრების წინაშე.

მუხლი 38

კომისიას, რომელსაც კანონპროეტის განხილა აქვს დავალებული, შეუძლიან თითონ, საბჭოს დაუდგენლადაც, გამართოს შეთანხმებული მუშაობა სხვა კომისიებთან, მოითხოვოს მათგან დასკვნანი სპეციალური საკითხების გამო და სხვა. ასეთ შემთხვევაში მოწვეული კომისიის წევრები კენჭის ყრაში მონაწილეობას არ მიიღებენ და არც თავის განსაკუთრებულ მომხსენებელს ამოირჩევენ.

მუხლი 39

ისეთ შემთხვევაში, როდესაც კომისიას საბჭოს მონაწილეობა მიიღოს მეორე კომისიისთვის მინდობილი საქმის განხილვაში, ან ვერ შეუთანხმდება მეორე კომისიას საერთო მუშაობის დამყარების საკითხში, ან საბჭოს უარი სთქვას საბჭოს დავალებაზე, — დანიშნულებული კომისია სათანადო შუამდგომლობით მიმართავს საბჭოს პრეზიდიუმს, რომელსაც ეს შუამდგომლობა თავის დასკვნასთან ერთად განსახილველად საბჭოში შეაქვს.

თავი 4.

საქმეთა განხილვის წესი საბჭოში.

ნაწილი პირველი

საკანონმდებლო საქმეთა განხილვის წესი.

მუხლი 40.

საკანონმდებლო საქმეს საბჭო გადაწყვეტს მას შემდეგ, როცა ეს საქმე განხილულ იქნება კომისიაში და უკანასკნელი წარმოადგენს სათანადო მოხსენებას.

მუხლი 41.

საბჭოში წარდგენილი კანონპროეტების და საკანონმდებელო განცხადებათა სია საზოგადო კრებას მახლობელ სხდომაზე უნდა წარედგინოს.

მუხლი 42.

კანონპროეტის ან საკანონმდებლო განცხადების კომისიაში გადაცემის შემდეგ, ყველა საკანონმდებლო წინადადება, რომელიც კომისიაში გადაცემულ საქმეს შეეხება, უნდა გადაეცეს მასალად იმავე კომისიას, მე-41 მუხლში აღნიშნულ წესით.

მუხლი 43.

კომისიის მიერ საზოგადო სხდომაზე შეტანილი ყველა კანონპროეტი განხილულ უნდა იქმნეს ორჯერ.

მუხლი 44.

კანონპროეტის განხილვა იწყება მის ძირითად დებულებათა საზოგადო განხილვით (პირველი განხილვა). პირველი განხილვის შემდეგ თავჯდომარე დასვამს საკითხს, მსურს თუ არა საბჭოს კანონპროეტის მუხლობრივ განხილვას შეუდგეს. თუ საბჭომ მუხლობრივ განხილვაზე გადასვლა არ მიიღო, კანონპროეტი უარყოფილად უნდა ჩაითვალოს.

მუხლი 45.

კანონპროეტის მეორე განხილვის მიზანია ცალ-ცალკე მუხლების განხილვა. ცალკე მუხლების განხილვის დროს, საბჭოს დადგენილებამ, შეიძლება წესი მუხლობრივი განხილვისა შეიცვალოს: ან რამდენისამე მუხლის განხილვა შეერთდეს, ან ერთი მუხლი რამდენისამე ნაწილად დაიყოს და თვითეული ნაწილი ცალკე განხილულ იქნეს.

მუხლი 46.

კანონპროეტის მეორე განხილვის დროს, შეიძლება წარმოღებით შეტანილ იქნას ცალკე მუხლთა შესწორებანი ან დამატებითი მუხლები. შესწორებანი და დამატებანი თავჯდომარემ [illegible] გამოაქვეყნოს ამ მუხლის განხილვის დაწყებამდე, რომელსაც შესწორება, ან დამატება შეეხება. მუხლის განხილვის დროს შეტანილი შესწორებანი და დამატებანი თავჯდომარემ ორატორთა სიტყვებს შუა უნდა გამოაქვეყნოს.

მომხსენებელს, ან მთავრობის წევრთა განცხადებით შესწორებანი, ან დამატებანი, საზოგადო კრების განხილვამდე კომისიას უნდა გადაეცეს წინასწარ განსახილველად. ამ შემთხვევაში მეორე განხილვა კანონპროეტისა, ან ცალკე მუხლისა უნდა გადაიდოს იმ დრომდე, სანამ თავის დასკვნას ან წარმოადგენს კომისია, რომელსაც საბჭოს შეუძლიან განსახილველად ადგილ დაუნიშნოს. საოდადკციო ხასიათის შესწორება კენჭის ყურადღებ[illegible] [illegible] გადაეცეს საოდადკციო [illegible]ისას.

[illegible] 47.

[illegible] [illegible] [illegible] [

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მუხლი 48.

საბჭოს მიერ მიღებული კანონპროექტი უნდა გადაეცეს სარედაქციო კომისიას საბოლოო ტექსტის შესამოწმებლად, რომელიც დასამტკიცებლად წარედგინება საზოგადოებრივ კრებას.

ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ ᲛᲔᲝᲠᲔ.

შემოსავალ-გასავლის განხილვის წესი.

მუხლი 49.

მთავრობის მიერ შეტანილი პროექტი შემოსავალ-გასავლისა და უწყებათა საფინანსო ხარჯთაღრიცხვანი ავრეთვე საბჭოს პრეზიდიუმის მიერ შეტანილი ხარჯთაღრიცხვა დაყენებლივ საბიუჯეტო-საფინანსო კომისიას უნდა გადაეცეს.

მუხლი 50.

ხარჯთაღრიცხვის კანონპროექტის განხილვას საბჭო მას შემდეგ იწყებს, რო